

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 312/2019-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. augusta 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Babčaníkom, Alžbetin Dvor 1348, Miloslavov, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25 CoE 414/2016 z 26. júla 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 ECdo 17/2018 z 29. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2019 elektronicky doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 ECdo 17/2018 z 29. januára 2019 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 25 CoE 414/2016 z 26. júla 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že v konaní v exekučnej veci sťažovateľky ako oprávnenej proti povinným obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (povinný v 1. rade) a [REDAKOVANÉ] (povinný v 2. rade) vedenej na Okresnom súde Galanta (ďalej len „okresný súd“) si sťažovateľka vymáhala svoju pohľadávku judikovanú zmenkovým platobným rozkazom, ktorý bol vydaný na základe zmenky vystavenej z dôvodu zabezpečenia plnenia z podnikateľského úveru. Sťažovateľka v súlade s novelou zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov prijatou zákonom č. 438/2015 Z. z. v zákonom ustanovenej lehote doplnila návrh na začatie exekúcie o rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinnými. Uznesením sp. zn. 15 Er 574/2010 zo 16. júna 2016 okresný súd exekúciu zastavil s odkazom na § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

3. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, v ktorom rozporovala existenciu podmienok pre zastavenie exekúcie. Uznesením krajského súdu bolo rozhodnutie okresného súdu o zastavení exekúcie potvrdené.

4. Proti uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a ktorého prípustnosť bola preukázaná aj rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Najvyšší súd však dovolanie sťažovateľky odmietol, aplikujúc § 202 ods. 4 Exekučného poriadku, ktoré vylučuje dovolanie proti uzneseniu v exekučných veciach začatých od 1. apríla 2017. Najvyšší súd svoje rozhodnutie neodôvodnil.

5. Podľa názoru sťažovateľky najvyšší súd pri aplikácii § 202 ods. 4 Exekučného poriadku pochybil, pretože uvedené ustanovenie aplikoval v priamom rozpore

s prechodnými ustanoveniami k novej právnej úprave Exekučného poriadku účinnej od 1. apríla 2017, podľa ktorých exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. S poukazom na uvedené sa exekučné konanie vedené pod sp. zn. 15 Er 574/2010 naďalej spravuje ustanoveniami Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, a preto je aplikácia § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v danej veci zo zákona vylúčená.

6. Sťažovateľka poukázala na skoršiu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (napr. uznesenia sp. zn. 3 Oboer 1/2017, sp. zn. 3 Oboer 5/2017, sp. zn. 3 Oboer 10/2017, sp. zn. 3 Oboer 15/2017), v ktorých najvyšší súd konštatoval, že vzhľadom na prechodné ustanovenie § 243h ods. 1 Exekučného poriadku sa na exekučné konania začaté do 31. marca 2017 nevzťahuje § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017. Tento právny názor plne akceptoval aj ústavný súd v uznesení sp. zn. I. ÚS 45/2018, ktorým odmietol sťažnosť ako neprípustnú z dôvodu nevyužitia možnosti podať dovolanie. Pokiaľ senát najvyššieho súdu konajúci v exekučnej veci sťažovateľky dospel k odlišnému právnemu názoru od právneho názoru vyjadrenému v rozhodnutiach iného senátu najvyššieho súdu, mal postúpiť vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu najvyššieho súdu podľa § 48 CSP.

7. Sťažovateľka zastáva názor, že odmietnutie dovolania sťažovateľky najvyšším súdom podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku, teda na základe vedomej aplikácie nesprávneho právneho predpisu nemožno kvalifikovať inak ako odmietnutie spravodlivosti a porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Vo vzťahu k namietanému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka uviedla, že toto rozhodnutie nie je riadne odôvodnené, pretože krajský súd sa nevysporiadal s konkrétnymi podstatnými tvrdeniami sťažovateľky uvedenými v odvolaní.

9. Krajský súd podľa sťažovateľky nesprávnym procesným postupom spočívajúcim v zastavení exekúcie bez splnenia zákonom ustanovených podmienok porušil základné

právo sťažovateľky na súdnu ochranu. Vo vzťahu k zastaveniu exekúcie voči povinnému v 1. rade, ktorý je právnickou osobou, sťažovateľka uviedla, že povinnosť ukladaná § 243f Exekučného poriadku sa dotýkala výlučne ochrany fyzických osôb, a preto okresný súd mohol exekúciu zastaviť len voči povinnému v 2. rade. Krajský súd a ani okresný súd zastavenie exekúcie voči povinnému v 1. rade nijako neodôvodnili. Vo vzťahu k zastaveniu exekúcie voči povinnému v 2. rade sťažovateľka namietala, že okresný súd tak rozhodol bez vykonania sťažovateľkou navrhovaných dôkazov. Krajský súd k uvedenému tvrdeniu sťažovateľky len konštatoval, že navrhované pripojenie spisu zo základného konania je neúčelné. Ani toto odôvodnenie uznesenia krajského súdu podľa sťažovateľky nezodpovedá zákonným kritériám zákonného odôvodnenia. Okrem uvedeného sťažovateľka uviedla, že vystaviteľom zmenky je povinný v 1. rade, teda obchodná spoločnosť [REDACTED], a povinný v 2. rade bol jej jediným spoločníkom a konateľom v právnom postavení avalistu, čo vylučuje, aby bol v postavení spotrebiteľa.

10. Sťažovateľka v odvolaní tiež namietala, že okresný súd ignoroval zákonom ustanovené účinky právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu, a tiež argumentovala rozporom konkrétnych ustanovení Exekučného poriadku s ústavnou a ich retroaktívne pôsobenie. Krajský súd k predmetnej námietke uviedol, že nejde o retroaktivitu, pretože § 39 ods. 4 Exekučného poriadku stanovil oprávnenému povinnosť do budúcnosti. Právne posúdenie namietanej retroaktivity odvolacím súdom je podľa sťažovateľky v rozpore s ustálenou praxou najvyšších súdnych autorít (napr. nález sp. zn. PL. ÚS 16/95, nález sp. zn. PL. ÚS 1/04, nález sp. zn. PL. ÚS 115/2011). Sťažovateľka tiež argumentovala, že zákonom č. 438/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, zákonodarca nariadil opätovný prieskum všetkých exekučných titulov vyplývajúcich zo zmenky, ktoré boli vydané pred účinnosťou tohto zákona, a uložil oprávnenému pod hrozbou zastavenia exekúcie opätovne vecne obhajovať už raz judikovaný nárok. Dôsledky zásahu zákonodarcu si podľa sťažovateľky vyžadujú konkrétne odpovede na podstatné právne argumenty. Sťažovateľka tiež uviedla, že dotknutá právna úprava zlyháva pri teste legality, legitimacy, ako aj proporcionality, ktoré aplikuje ústavný súd pri posudzovaní súladu právnych predpisov s ústavou. Podľa názoru sťažovateľky právna

úprava zabezpečujúca ochranu spotrebiteľa nemá a nemôže byť odrazom svojvôle zákonodarcu a musí rešpektovať základné princípy právneho štátu. Podľa sťažovateľky dotknutou novelou Exekučného poriadku dostali exekučné súdy právomoc silnejšiu, akou disponuje ústavný súd, pretože dostali právomoc vecne preskúmať právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutia v prostredí vykonávacieho konania, teda bez návrhu, bez pojednávania, bez možnosti účastníkov vyjadriť sa. Sťažovateľka zdôraznila, že záujem na ochrane spotrebiteľa nie je a nemôže byť nadradený základným právam a slobodám a základným princípom právneho štátu zakotveným v ústave, a preto zákonodarca nemôže narušiť právnú istotu nastolenú právoplatným rozhodnutím súdu. Ustanovenie § 243f Exekučného poriadku tak odporuje zákazu retroaktivity a princípu právnej istoty, ktoré pokiaľ nerešpektoval zákonodarca, mali ich zohľadňovať všeobecné súdy pri svojom rozhodovaní.

11. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách uznesením Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 8ECdo 17/2018 zo dňa 29.01.2019 a uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.07.2017, pod sp.zn. 25CoE 414/2016, porušené BOLO.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 8ECdo 17/2018 zo dňa 29.01.2019 a uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.07.2017, pod sp.zn. 25CoE 414/2016 sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR a Krajský súd v Trnave sú povinní zaplatiť spoločnosti R [REDAKOVANÉ] náhradu trov konania vo výške 632,98 Eur.“

II.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

16. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

17. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky uznesením najvyššieho súdu

18. Podstata ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu spočíva v tvrdení sťažovateľky, že najvyšší súd nesprávne aplikoval časovú pôsobnosť § 202 ods. 4 Exekučného poriadku účinného od 1. apríla 2017, ktorý sa vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu nemal použiť, keďže exekučné konanie začalo za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy. Dovolanie sťažovateľky bolo odmietnuté ako neprípustné, pretože podanie dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní je vylúčené.

19. Ústavný súd predtým, ako pristúpi k preskúmaniu námietky vyplývajúcej z ústavnej sťažnosti sťažovateľky, považuje za potrebné poukázať na zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorým je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

20. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha

interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

21. Je nepochybné, že do obsahu práva na súdnu ochranu patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania (strane sporu) poskytuje v dovolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa na základe mimoriadneho opravného prostriedku domáha ochrany pred dovolacím súdom z dôvodov, ktoré výslovne upravuje procesné právo.

22. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na relevantnú právnu úpravu vzťahujúcu sa na prípad sťažovateľky. Z § 2 CSP vyplýva, že podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak. Z hľadiska právnej úpravy prípustnosti dovolania sa „iným zákonom“ v zmysle § 2 CSP rozumie aj Exekučný poriadok.

Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku (účinného od 1. apríla 2017) dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

Podľa prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1. apríla 2017, konkrétne podľa § 243h ods. 1 prvej vety Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

23. Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Inými slovami, posúdenie tejto otázky je vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku (resp. Exekučného poriadku), ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, v konečnom

dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľky. Pre neprípustnosť dovolania najvyšší súd ani nemá právomoc preskúmavať dôvodnosť dovolania z hľadiska dovolateľom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (III. ÚS 226/2017).

24. Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

25. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol:

«Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

Podľa CSP sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak (pozri § 2 CSP). Z hľadiska právnej úpravy prípustnosti dovolania „iným“ zákonom v zmysle § 2 CSP je tiež Exekučný poriadok.

Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017 dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní.

V danom prípade odvolací súd rozhodol 26. júla 2017. Dovolanie, ktoré bolo podané 21. decembra 2017, smeruje „proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní“. Najvyšší súd preto dovolanie oprávnenej, prípustnosť ktorého je ustanovením § 202 ods. 4 Exekučného poriadku výslovne vylúčená, odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.»

26. Ústavný súd uvádza, že účelom princípu okamžitej aplikability procesných noriem, teda použiteľnosti „nových“ procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa „starej“ úpravy, je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých

konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení (II. ÚS 185/2018).

27. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukázala na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 3 Oboer 1/2017, sp. zn. 3 Oboer 5/2017, sp. zn. 3 Oboer 10/2017, sp. zn. 3 Oboer 15/2017), v ktorých dospel k opačnému právnomu záveru ako v napadnutom uznesení, a teda že „vzhľadom na prechodné ustanovenie § 243h ods. 1 Exekučného poriadku sa na exekučné konania začaté do 31. marca 2017 nevzťahuje ustanovenie § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017. Ustanovenie § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017 vylučuje podanie dovolania a dovolania generálneho prokurátora výlučne v exekučných konaniach, ktoré začali od 1. apríla 2017.“. Vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v súvislosti s okamžitou aplikabilitou podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku viacerými rozhodnutiami, napr. uzneseniami sp. zn. 6 ECdo 3/2017, sp. zn. 6 ECdo 7/2017, sp. zn. 6 ECdo 9/2017, sp. zn. 6 ECdo 11/2017, sp. zn. 6 ECdo 13/2017 a najmä uznesením sp. zn. 6 ECdo 15/2017, ktoré bolo uverejnené pod č. 24 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2018, judikoval, že jej použitie je nevyhnuté, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky: dovolanie musí byť podané (dovolacie konanie začaté) a zároveň rozhodnutie, proti ktorému dovolanie smeruje, musí byť vydané za účinnosti „novej“ procesnej úpravy Exekučného poriadku účinnej od 1. apríla 2017. V prípade sťažovateľky tieto podmienky zjavne splnené neboli. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 ECdo 15/2017 z 27. septembra 2017 došlo súčasne k ustáleniu právneho názoru najvyššej súdnej inštalácie všeobecného súdnictva na otázku prípustnosti dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí podľa § 421 ods. 2 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým do 31. marca 2017 rozhodol o odvolaní proti uzneseniu exekučného súdu o zastavení exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku tak, že prípustnosť dovolania je vylúčená. Predmetné rozhodnutie podľa názoru ústavného súdu predstavuje judikatórny smer, ktorý síce nie je formálne záväzný, ale nie je ani bez normatívneho významu pre ďalší vývoj rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vrátane najvyššieho súdu, ktorá sa už prejavila v súdnej praxi.

28. Ústavný súd k uvedenému dodáva, že vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti opakovane dospel k právnemu záveru o neprípustnosti dovolania v exekučných konaniach za totožných skutkových a právnych okolností, ako je to v práve posudzovanej ústavnej sťažnosti, čo preukazujú viaceré jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 74/2019, II. ÚS 185/2018, I. ÚS 281/2018, III. ÚS 276/2018, III. ÚS 177/2018). Pokiaľ sťažovateľka vo svojej argumentácii poukazuje na skoršie uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 45/2018 z 31. januára 2018, v ktorom ústavný súd zaujal opačný právny názor, keď odmietol sťažnosť ako neprípustnú z dôvodu nevyužitia podania dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v exekučnom konaní, ústavný súd dodáva, že dôveru v určitú rozhodovaciu prax v skutkovo a právne porovnateľných veciach vyvoláva až rozhodovacia prax, ktorá sa ustálila po určitú dobu, a nie ojedinelé rozhodnutie vybočujúce z určitej línie rozhodovania, ako to bolo v prípade sťažovateľkou uvádzaného rozhodnutia ústavného súdu.

29. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu, ktorá je plne aplikovateľná i po zmene právnej úpravy o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

30. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), vyslovenia porušenia ktorého sa sťažovatelia dovolávajú, zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (m. m. I. ÚS 26/94). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (m. m. II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

31. Ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), ktorý by nemal oporu v procesných kódexoch, ktoré bol najvyšší súd v čase svojho rozhodovania povinný na daný prípad aplikovať. Zistiac, že dovolanie je *ex lege* neprípustné, rozhodol o ňom najvyšší súd zákonom predpokladaným spôsobom, rešpektujúc pritom citovanú relevantnú právnu úpravu, ako aj judikatúru ústavného súdu. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu tak nevykazuje znaky arbitrárnosti a zjavnej nezlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, porušenie ktorých sťažovateľka namieta, a jeho právne závery považuje ústavný súd za ústavne udržateľné.

32. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je ústavne udržateľné a podľa ústavného súdu mu nemožno vyčítať svojvoľnosť či neodôvodnenosť, ktorá by mala za následok arbitrárnosť napadnutého uznesenia.

33. Pokiaľ sťažovateľka spája porušenie svojich práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu s ústavnosťou aplikovanej právnej úpravy na jej vec, ústavný súd uvádza, že pri rozhodovaní orgánov verejnej moci sa uplatňuje prezumpcia ústavnosti právnych predpisov až do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu o ich neústavnosti (III. ÚS 361/06), pričom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je ústavný súd oprávnený rozhodovať o ústavnosti právnych predpisov, ich častí alebo niektorých ich ustanovení. Túto svoju právomoc môže uplatniť len v konaní o súlade právnych predpisov (IV. ÚS 2/08). Toto konanie môže začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu

konania pred ústavným súdom. Ústavná a zákonná úprava v konaní pred ústavným súdom ich koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom (II. ÚS 66/01 tiež II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07), t. j. (ako už bolo uvedené) v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže ústavný súd uplatniť právomoc, ktorou disponuje v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy (II. ÚS 59/2016).

34. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv, dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je v časti namietaného porušenia označených práv uznesením najvyššieho súdu zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu

35. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

36. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

37. Z predloženého uznesenia krajského súdu vyplýva, že bolo vydané 26. júla 2017. Sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala 21. decembra 2017 dovolanie, v nadväznosti na čo odvíja lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu odo dňa doručenia uznesenia najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu, t. j. od 18. marca 2019.

38. V právnej vete nálezu sp. zn. III. ÚS 674/2014 (rozhodnutie č. 61/2014, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky) ústavný súd uviedol: „V prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná ex lege (napr. správne súdnictvo), kde dovolanie nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy.“

39. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemôže vysloviť záver o splnení podmienky stanovenej § 124 zákona o ústavnom súde, teda že ústavná sťažnosť proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bola podaná včas, z dôvodu, že v danom prípade neexistuje ani teoretická zákonná možnosť prípustnosti dovolania, ktoré bolo podané proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. V predmetnej veci bola prípustnosť dovolania ex lege vylúčená priamo § 202 ods. 4 Exekučného poriadku.

40. S poukazom na uvedené tak v okolnostiach daného prípadu nemožno dovolanie považovať za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane práv sťažovateľky zaručených jej ústavou, v dôsledku čoho lehotu na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odvíjať

od právoplatnosti dovolacieho rozhodnutia, ale od právoplatnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, čo má za následok skutočnosť, že ústavná sťažnosť podaná sťažovateľkou bola podaná oneskorene (obdobne I. ÚS 88/2019).

41. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu pre namietané porušenie označených práv v súlade s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2019